

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 9. december 2024
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Clara Worsaae Møller
Sagsnr.: 2024-14713
Dok.: 3509794

Besvarelse af spørgsmål nr. 180 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 180 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 11. november 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Stefanie Lydert Terkildsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 180 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, om alle sagstyper kan få en nedsættelse på 25 procent i straffen ved hurtig tilståelse, eller om der er begrænsninger på visse sagstyper? Der henvises til REU alm. del – svar på spørgsmål nr. 74.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Ved lov nr. 661 af 11. juni 2024 om ændring af retsplejeloven, straffeloven, lov om fuldbyrdelse af straf m.v., færdselsloven og forskellige andre love (Gennemførelse af flerårsaftale for domstolene for 2024-27 m.v.), der trådte i kraft den 15. juni 2024, blev bl.a. straffelovens § 82, stk. 1, nr. 9, ændret.

Af bemærkningerne til lovændringen, jf. Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 115 som fremsat, side 107, fremgår bl.a.:

”Straffelovens § 82 indeholder en ikke udtømmende opregning af formildende omstændigheder ved straffens fastsættelse. Det følger af § 82, nr. 9, at det i almindelighed skal indgå som en formildende omstændighed, at gerningsmanden frivilligt har angivet sig selv og aflagt fuldstændig tilståelse.

Det foreslås at ændre § 82, nr. 9, så bestemmelsen angiver, at gerningsmanden har aflagt tilståelse.

Forslaget indebærer, at det ikke længere vil være en betingelse for, at lovbestemmelsen kan anvendes, at gerningsmanden frivilligt har angivet sig selv, eller at gerningsmandens tilståelse er fuldstændig.

Forslaget lovfæster dermed, at en tilståelse i almindelighed også skal indgå som en formildende omstændighed, når gerningsmanden ikke har angivet sig selv eller tilståelsen ikke er fuldstændig.

[...]”

Af Rapport af 26. juni 2023 fra udvalget for forberedelse af ny flerårsaftale for domstolene (det såkaldte Rørdam-udvalg), der lå til grund for domstolenes flerårsaftale for 2024-27, som blev gennemført bl.a. ved lov nr. 661 af 11. juni 2024, fremgår bl.a. på side 51 f.:

”1. Udvalget har overvejet et forslag om at lovfæste, at det ved strafudmålingen i almindelighed skal indgå som en formildende omstændighed, at tiltalte har aflagt tilståelse, selv om tiltalte ikke har angivet sig selv, og selv om tilståelsen ikke er fuldstændig.

Udvalget bemærker, at det allerede i dag jævnligt forekommer i praksis, at retten ved strafudmålingen i formildende retning lægger vægt på, at tiltalte har tilstået. Dette gælder navnlig, når tiltalte har tilstået på et tidligt tidspunkt i sagen og ikke først, når politiet efter en længere efterforskning har tilvejebragt beviser for tiltalte skyld.

Efter udvalgets opfattelse vil der ikke være betænkeligheder ved at lovfæste, at det ved strafudmålingen i almindelighed skal indgå som en formildende omstændighed, at tiltalte har aflagt tilståelse, selv om tiltalte ikke har angivet sig selv, og selv om tilståelsen ikke er fuldstændig. En sådan lovregel vil være i tråd med den praksis for strafudmåling, som allerede forekommer.

[...]”

Der er hverken i lovbemærkningerne til lov nr. 661 af 11. juni 2024 eller i Rørdam-udvalgets rapport givet anvisninger til, i hvilke sagstyper en strafreduktion kan komme på tale, på baggrund af at tiltalte har tilstået, eller den procentvise størrelse heraf.

Det bemærkes, at det fremgår af det ovenfor citerede uddrag af Rørdam-udvalgets rapport, at det allerede forud for lovændringen forekom i praksis, at retten ved strafudmålingen i formildende retning lagde vægt på, at tiltalte havde tilstået, og at en sådan lovregel, der blev foreslået af Rørdam-udvalget og senere blev gennemført ved lov nr. 661 af 11. juni 2024, ville være i tråd med den praksis for strafudmåling, som allerede forekom.

Rigsadvokaten kan oplyse, at Rigsadvokaten pr. den 19. november 2024 er bekendt med 15 landsretsdomme afsagt efter ikrafttrædelsen af lov nr. 661 af 11. juni 2024, hvor der er taget stilling

til spørgsmålet om strafreduktion som følge af, at tiltalte har aflagt tilståelse. Hovedparten af disse sager vedrører narkotikakriminalitet og økonomisk kriminalitet. Derudover vedrører én sag narkotikakriminalitet og våbenbesiddelse, én sag vedrører overtrædelse af indrejseforbud, og to sager vedrører drab. For så

vidt angår de to sidstnævnte domme om drab kan det oplyses, at der

er tale om Vestre Landsrets dom af 10. oktober 2024 (hvor landsretten ikke fandt grundlag for at fravige udgangspunktet på 12 års fængsel for drab, som følger af fast praksis, hverken i opadgående eller nedadgående retning) og Østre Landsrets dom af 4. september 2024 (hvor tiltalte blev idømt fængsel på livstid for drab begået med skydevåben begået på offentligt tilgængeligt sted, jf. straffelovens § 237, jf. § 81 b, og § 192 a, idet landsretten ikke fandt, at tiltaltes tilståelse kunne føre til, at der skulle udmåles en tidsbestemt straf).

Rigsadvokaten kan endvidere oplyse, at de procentvise angivelser i Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om straffens størrelse, punkt 5.9.9., er fastsat på baggrund af bl.a. forarbejder og praksis vedrørende den hidtil gældende bestemmelse i straffelovens § 82, stk. 1, nr. 9, om selvanmeldelse sammenholdt med forarbejderne til lov nr. 661 af 11. juni 2024. Det bemærkes, at de angivne procentsatser er vejledende, og at det fremgår af det nævnte afsnit i Rigsadvokatmeddelelsen, at det altid vil bero på en samlet vurdering af sagens karakter og omstændigheder, hvilken konkret betydning en tilståelse bør have for anklagemyndighedens strafpåstand. Rigsadvokaten følger udviklingen i retspraksis og opdaterer retningslinjerne i Rigsadvokatmeddelelsen i takt hermed.”